

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiiviilasjad](#) > [Menetlustähtajad](#) > Spain

Menetlustähtajad

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Hispaania

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetlustoimingud tuleb teha seaduses sätestatud *tähtpäevaks* või *tähtaja* jooksul.

Tähtpäevaga määratakse, mis ajaks peab menetlustoiming tehtud olema.

Tähtajaga määratakse menetluseks kasutada olev aeg. Tähtaega võib väljendada päevades, nädalates, kuudes või aastates.

Kui seaduses ei ole tähtaega või tähtpäeva ette nähtud, tähendab see, et toiming tuleb teha viivitamatult.

Mis tahes viivitus kohtumenetluses võib tähendada, et rikutakse asja põhjendamatu viivitusega kohtuliku arutamise õigust, mida peetakse tõhusa õiguskaitse põhiõiguse osaks. Selleks, et teha kindlaks, kas tegemist on põhjendamatu viivitusega, lähtutakse mõistliku aja põhimõttest, mille puhul võetakse arvesse selliseid tegureid nagu vaidluse keerukus, kõnealust liiki vaidluse tavapärase kestus, menetlusosalise huvid ja tema käitumine menetluse ajal ning ametiasutuste käitumine või kasutada olevad ressursid. Põhjendamatu viivitus võib kaasa tuua kohtute ja kohtutöötajate vastutuse või riigi rahalise vastutuse kannatanule tekitatud kahju eest.

Lisaks menetlustähtaegadele on eraldi teema materiaaõiguste kasutamise suhtes kohaldatavad tähtajad (aegumistähtajad ja õigustlõpetavad tähtajad), mis on sätestatud materiaaõigusaktides ja mõjutavad esitatud hagi ebaedu. Neid tuleb siiski kohtuotsuses arvesse võtta ja need ei tohi takistada menetluse läbiviimist.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Haldusmenetlust reguleerivad õigusnormid sisaldavad sätet, nimelt seaduse 30/2015, mis käsitleb riigi haldusasutuste ühist haldusmenetlust (*Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas*), artiklit 30, milles on sätestatud:

1) kui Hispaania õiguses või ELi õigusaktides ei ole ette nähtud teisiti, tähendab tundides määratud tähtaeg töötunde. Kõik tööpäeva osaks olevad tunnid on töötunnid.

Kui tähtaeg on määratud tundides, hakkab see kulgema toimingust teatamise või selle avaldamise tunnist ja minutist. Sellised tähtajad ei ületa 24 tundi, sest sellest pikemad tähtajad määratakse päevades;

2) kui Hispaania õiguses või ELi õigusaktides ei ole ette nähtud teisiti, tähendab päevades määratud tähtaeg tööpäevi ning laupäevad, pühapäevad ja riigipühad on välja jäetud.

Kui tähtajad on määratud kalendripäevades, sest Hispaania või Euroopa Liidu õiguses on nii ette nähtud, täpsustatakse seda sellekohastes teadetes;

3) kui tähtaeg on määratud päevades, hakatakse seda lugema kõnealusest toimingust teatamise või selle

avaldamise päevale järgnevast päevast või taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise päevale järgnevast päevast, kui asjaomaste asutuste vastus puudub;

4) kui tähtaeg on määratud kuudes või aastates, hakkab see kulgema toimingust teatamise või selle avaldamise päevale järgnevast päevast või taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise päevale järgnevast päevast, kui asjaomaste asutuste vastus puudub.

Tähtaeg lõpeb viimase kuu või aasta samal päeval, kui oli toimingust teatamise, selle avaldamise või vastuse puudumise kuupäev. Kui tähtaja viimasel kuul ei ole alguskuupäevaga kattuvat päeva, käsitatakse lõppkuupäevana kuu viimast päeva;

5) kui tähtaja viimane päev on puhkepäev, pikendatakse tähtaega järgmise tööpäevani;

6) kui päev on asjaomase poole elukohaks olevas kohalikus omavalitsuses või autonoomses piirkonnas tööpäev ning haldusasutuse asukohas puhkepäev või vastupidi, siis käsitatakse seda kõikidel juhtudel puhkepäevana;

7) tähtaja arvutamise eesmärgil määravad keskvalitsus ja autonoomsete piirkondade valitsused oma vastutusvaldkonnas ametliku tööpäevade kalendri alusel kindlaks puhkepäevade kalendri. Autonoomsete piirkondade kinnitatud kalender sisaldab kohalike valitsusasutuste puhkepäevi selles geograafilises piirkonnas, mille suhtes kalendrit kohaldatakse.

Kalender tuleb enne iga aasta algust avaldada asjaomases ametlikus väljaandes ja muudes meediakanalites, et tagada selle teatavakstegemine üldsusele;

8) asjaolu, et päev on tunnistanud tähtaja arvutamise eesmärgil töö- või puhkepäevaks, ei määra iseenesest seda, kuidas avaliku halduse asutused töötavad või kuidas on korraldatud igapäevane tööaeg ja ajakavad.

Kohtumenetlustega seotud puhkepäevad on kehtestatud kohtute alusseaduse artiklis 182. Selles on sätestatud järgmine:

1. menetluse seisukohast ei ole tööpäevad laupäevad ja pühapäevad, 24. ja 31. detsember ning riigipühad ja asjaomases autonoomses piirkonnas või kohalikus omavalitsuses puhkepäevaks kuulutatud riiklikud tähtpäevad. Kohtute üldnõukogu võib määrusega anda loa pidada nendel päevadel kohtumenetlust juhtudel, mis ei ole seades sõnaselgelt ette nähtud.
2. Tööpäev kestab 8.00–20.00, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Kõnealuse seaduse artikli 183 kohaselt on augustikuu päevad ja 24. detsember kuni 6. jaanuar (k.a) puhkepäevad kõikide kohtumenetluste puhul peale nende, mis on tunnistanud menetlusõiguse alusel kiireloomuliseks. Kohtute üldnõukogu võib siiski anda määrusega loa neil päevadel ka muude menetluste läbiviimiseks.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Asjaomased õigusnormid on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) nr 1/2000 I raamatu V osa II peatüki artiklites 130–136.

Kehtivate normide põhisisu on järgmine.

a) Kõik kohtumenetlused tuleb pidada tööpäevadel ja tööajal.

Tööpäevad on kõik päevad aastas, välja arvatud laupäevad ja pühapäevad, päevad ajavahemikus 24. detsembrist kuni 6. jaanuarini (k.a) ning riigipühad ja asjaomases autonoomses piirkonnas või kohalikus omavalitsuses puhkepäevaks kuulutatud riiklikud tähtpäevad. Puhkepäevad on ka augustikuu päevad ja kohtud ei saada nendel päevadel õiguspraktikutele elektroonilisi teateid, välja arvatud juhul, kui need päevad on tunnistanud mingite formaalsuste tõttu tööpäevadeks.

Tööaeg on 8.00–20.00, kui seaduses ei ole konkreetse menetluse jaoks teisiti ette nähtud. Teavitamise ja täitmisele pööramise puhul loetakse tööajaks ka 20.00–22.00.

Erandkorras ja teatavates menetlustes, näiteks pakkumuste esitamiseks elektroonilisel oksjonil, määratakse tähtaeg kalendripäevades ja puhkepäevi ei ole. Tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 649 on sätestatud kahekümne kalendripäeva pikkune tähtaeg alates oksjoni algusest. Oksjon lõpeb siis, kui viimase pakkumuse tegemisest on möödunud üks tund, tingimusel et see on kõrgem kui eelmine kõige kõrgem pakkumus, isegi kui see tähendab, et esialgset kahekümnepäevast tähtaega pikendatakse kuni 24 tunni võrra.

b) Päevad ja kellaajad võib lugeda tööpäevadeks ja -ajakskiireloomulisena käsitatavate menetluste puhul, st juhul, kui viivitus võib menetluspooli või nõuetekohast õigusemõistmist tõsiselt kahjustada või muuta kohtuotsuse kehtetuks (*selliste näidete hulka kuuluvad sundkorras psühhiaatria haiglasse paigutamine ning alaealiste parimates huvides võetud kohtulikud meetmed tsiviilmenetlusega seoses tekkivates konfliktides jne*). Seda võib teha kohtu algatusel või asjaomase poole taotlusel ja olenevalt olukorrast võib seda taotleda õigusnõustaja või kohus ise.

Igal juhul võib kiireloomulisi meetmeid võtta ka augustis, ilma et oleks vaja sõnaselget luba. Luba ei ole vajalik ka siis, kui tööajal alustatud kiireloomulisi meetmeid on vaja kindlasti jätkata väljaspool tööaega.

c) Tähtaja arvutamisel hakkab tähtaeg kulgema päevast, mis järgneb päevale, mil esitati õiguslik teade tähtaja algamise kohta, ja see hõlmab ka tähtaja viimast päeva, mis lõpeb keskööl.

Kui seaduses on sätestatud, et tähtaeg hakkab kulgema kohe pärast mõne teise tähtaja lõppu, algab see eelmise tähtaja lõppemisele järgnevast päevast ilma vajaduseta uue teate järele.

d) Kui tegemist ei ole erandiga (kui füüsilise isiku nõue jääb alla 2000 euro), esitatakse dokumendid kohtute interneti- ja elektrooniliste süsteemide kaudu (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 135). Need on kohustuslikud õiguspraktikutele ja teatud menetluspooltele, isegi kui neid ei esinda õigusesindaja (näiteks juriidilistele isikutele, notaritele ja registripidajatele; vt tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 273). Pooled võivad otsustada kasutada neid süsteeme ka siis, kui neilt seda ei nõuta. Kui dokument esitatakse elektrooniliselt, väljastatakse kinnituseks automaatselt elektrooniline kviitung. Kviitungil on dokumendi registreerimisnumber ning dokumendi esitamise kuupäev ja kellaaeg, mida käsitatakse dokumendi esitamise ajana. Õiguspraktikud võivad esitada menetlusdokumente ja muid dokumente elektrooniliselt ööpäev läbi ja aasta ringi. Kui dokument esitatakse puhkepäeval või väljaspool tööaega, loetakse see esitatuks järgmise tööpäeva alguses. On ette nähtud ka lõppeva tähtaja pikendamine, kui kohustuslikku dokumenti ei ole võimalik tähtpäevaks esitada elektroonilise teabevahetuse teenuse planeerimata katkestuse tõttu. See kehtib ka planeeritud katkestuste puhul ja juhul, kui kohustuslikku dokumenti ei saa esitada kohtute kasutatavate IT-toodete ajaliste ja muude puuduste tõttu. Kõigil neil juhtudel on lubatud esitada dokument järgmisel tööpäeval, kui selgitatakse, miks varasem esitamine ei olnud võimalik.

Kõiki tähtjalisi dokumente võib olenemata esitamismeetodist esitada kuni kella 15ni tähtaja lõppemise päevale järgneval tööpäeval.

Tsiviilkohtumenetluste puhul ei või esitada nõudega seotud dokumente valvekohtule.

e) Tähtaega ei ole võimalik pikendada: kui menetluspool ei pea tähtajast kinni, kaotab ta võimaluse asjaomast menetlustoimingut teha.

VEEBILINK:

[TSIVIILKOHTUMENETLUSE SEADUS \(LEY DE ENJUICIAMIENTO CIVIL\)](#)

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 151 üldnormi järgi tuleb kõik kohtu või õigusnõustaja otsused toimetada kätte kolme päeva jooksul alates otsuse kuupäevast või avaldamiskuupäevast.

Artikli 151 lõikes 2 on ette nähtud, et kui teade toimetatakse kätte prokurörile, valitsuse õigusteenistusele, Hispaania parlamendi (*Cortes Generales*) nõunikule ja seadusandlikele kogudele, sotsiaalkindlustusameti õigusteenistuse nõunikule või mõnele muule autonoomse piirkonna organile või kohaliku omavalitsuse organisatsioonile ja seda tehakse õigusesindajate liitude kaudu, loetakse see kättetoimetatuks järgmisel

tööpäeval pärast kättesaamiskuupäeva, mis on registreeritud ametlikus registris või kättesaamiskinnituses, kui teade on kätte toimetatud elektrooniliselt või interneti kaudu. Kui teade saadetakse pärast kella 15, loetakse see kättesaaduks järgmisel tööpäeval.

Artikli 151 lõikes 3 on sätestatud, et kui teatega seotud dokument või määrus toimetatakse kätte pärast teate kättesaamist, loetakse teade kättetoimetatuks asjaomase dokumendi kättetoimetamise registreerimisel, tingimusel et teate toime on dokumendiga seotud.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kui otsuse toimetab kätte kohtutäitur või seda tehakse posti teel, on asjaomane kuupäev see kuupäev, mil dokument kohtutäituri või postiteenuse kaudu kätte toimetatakse ja kättesaamisel allkirjastatakse.

Kui teade toimetatakse kätte avaldamise teel vastavalt tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklile 164, kuna kostja aadress ei ole teada, hakkab tähtaeg kulgema sellele päevale järgnevast päevast, mil teade pandi välja kohtu teadetetahvlile või avaldati elektrooniliselt riigi ametlikus väljaandes.

Kui õigusesindaja esitatud dokumentide kopeerid on vaja edastada teise poole õigusesindajale, on tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 278 sätestatud, et kui edastatud dokumendiga määratakse seaduse kohaselt menetlustoimingu tegemise tähtaeg, hakkab see tähtaeg kulgema ilma kohtu sekkumiseta ja seda arvutatakse alates päevast, mis järgneb edastatud kopeerides registreeritud päevale või päevale, mil need loetakse edastatuks, juhul kui need toimetati kätte elektrooniliselt. Viimasel juhul loetakse see esitatuks selle esitamist tõendavas kättesaamiskinnituses märgitud kuupäeval ja kellaajal. Kui dokument esitatakse puhkepäeval või väljaspool tööaega, loetakse see esitatuks järgmise tööpäeva alguses.

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 162 on ette nähtud, et kui teated saadetakse IT- või sarnaseid vahendeid kasutades elektrooniliselt menetluspooltele või selliste teadete saajatele, kes on õiguslikult või lepinguliselt kohustatud neid elektrooniliselt saatma ja vastu võtma, või kui aadressaadid otsustavad seda teha, samuti muudel seaduses sätestatud juhtudel, tõendab kättesaamiskinnitus, et sellised teated on kätte toimetatud.

Õiguspraktikud ja teadete saajad, kes on kohustatud kasutama elektroonilisi vahendeid, ning need, kes otsustavad neid kasutada, peavad kohtuid teavitama, et nende käsutuses on sellised vahendid. Samuti peavad nad selleks esitama e-posti aadressi. Igal juhul, kui teade edastatakse nõuetekohaselt elektrooniliste vahendite abil, välja arvatud õigusesindajate liitude (*Colegios de Procuradores*) teatedastusteenuste abil, ja kolm päeva on möödunud, ilma et saaja oleks selle sisuga tutvunud, loetakse teade seaduslikult ja täielikult edastatuks. Sel juhul algavad menetluse eri etappide läbiviimise tähtajad kolmandale tööpäevale järgneval tööpäeval.

Erand tehakse juhul, kui saaja tõendab, et tal ei olnud sel ajal võimalik teatamissüsteemile juurde pääseda. Kui juurdepääsu puudumine oli tingitud tehnilistest põhjustest ja need põhjused on neist kohtule teatamise ajal endiselt olemas, edastatakse teade otsuse (paber)koopia kättetoimetamise teel. Kui juurdepääs saadakse pärast tähtpäeva möödumist, kuid enne füüsilise kättetoimetamise teel teavitamist, loetakse teatamine nõuetekohaselt toimunuks elektroonilisel kättesaamiskinnitusel märgitud kuupäeval.

Erandeid tehakse ka vääramatu jõu puhul, kui õigusesindajate liidud on peatanud teadete kättetoimetamise kuni kolmeks päevaks, nagu on ette nähtud artikli 151 lõikes 2.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tähtaeg hakkab kulgema järgmisel päeval pärast selle sündmuse saabumist, millega määrati seaduse alusel kindlaks tähtaja algus.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv

tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Puhkepäevad jäetakse tähtaja arvutamisel välja, välja arvatud juhul, kui tegemist on pakkumuste esitamisega elektroonilistel oksjonitel, kus tähtaega väljendatakse kalendripäevades, nagu on selgitatud eespool.

Kui arvutatakse tähtaega kiireloomuliste meetmete jaoks, ei liigitata augustikuu päevi puhkepäevadeks: arvutustest jäetakse välja ainult laupäevad, pühapäevad ja riigipühad.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kuudes või aastates määratud tähtaeg arvutatakse ühest kuupäevast teiseni. Hispaania õigusega ei ole ette nähtud nädalates määratavaid tähtaegu.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kui tähtaja viimasel kuul ei ole alguskuupäevaga kattuvat päeva, käsitatakse lõppkuupäevana kuu viimast päeva.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval või muul puhkepäeval, loetakse see pikendatuks järgmise tööpäevani.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tähtaega ei ole võimalik pikendada. Tähtaega on siiski võimalik katkestada ja edasi lükata, kui sellest ei ole võimalik kinni pidada vääramatu jõu tõttu. Kui katkestamise või edasilükkamise põhjus on ära langenud, hakkab tähtaeg uuesti kulgema. Õigusnõustaja peab kas omal algatusel või olukorrast mõjutatud poole taotlusel leidma tõendid vääramatu jõu olukorra kohta istungil, kus viibivad teised pooled. See kehtib ka olukordades, kus advokaat või õigusesindaja ei ole võimeline oma ülesandeid täitma (vt vastus küsimusele nr 13).

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Eri liiki edasikaebuste tähtajad on sätestatud seaduses ja neid ei saa pikendada. Kõrgema astme kohtule (*recursos de apelación*) ja kõrgeimale kohtule (*recursos de casación*) esitatavate kaebuste puhul on tähtaeg 20 päeva alates kohtuotsuse teatavakstegemise päevale järgnevast päevast (tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklid 458 ja 479).

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Seadusjärgset tähtaega ei ole võimalik pikendada. Teatavatel juhtudel on seadusega ette nähtud, et kohus peab määrama toiminguga jaoks konkreetse kuupäeva ja kellaaja.

Erandina on sätestatud, et *vääramatu jõu* korral võib tähtaja katkestada või tähtpäeva edasi lükata.

a. Õigusnõustaja peab kas omal algatusel või olukorrast mõjutatud poole taotlusel leidma tõendid vääramatu jõu olukorra kohta istungil, kus viibivad teised pooled (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 134 lõige 2). Õigusnõustaja otsuse võib kohtus vaidlustada. Sellisel juhul jätkub tähtaja arvestus siis, kui katkestuse või viivituse põhjus ära langeb.

Eraldi on ette nähtud ka kolme tööpäeva pikkune ajavahemik advokaate või õigusesindajaid mõjutavatel objektiivsetel vääramatu jõuga seotud põhjustel, nagu lapse sünd ja alaealise hooldamine, raske haigus ja õnnetus, millega kaasneb haiglaravi, kuni teise astme veresugulase või hõimlase surm või sotsiaalkindlustus- või

tervisesüsteemi või samaväärse sotsiaalteenuse tõendiga töölt puudumine. Sellised põhjendused esitavad advokatuur (*Colegio de Abogados*), õigusesindajate liidud või asjaomased pooled.

b. Kui istungi kuupäev on kindlaks määratud ja keegi kohtusse kutsututest jätab vääramatu jõu tõttu või muul sarnasel põhjusel kohale ilmumata, peab ta kohut viivitamata sellest teavitama, esitama põhjuse kohta tõendid ja taotlema uut istungit või otsust (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 183 lõige 1 ning artiklid 189 ja 430). Uus istung kuulutatakse välja, kui olukorra kohta esitatud tõenditega nõustatakse ja see olukord takistab kohal viibimast advokaati (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 183 lõige 2 ning artikli 188 lõiked 1, 5 ja 6), poolt, kelle kohalviibimine on vajalik, sest teda ei abista jurist või teda on vaja küsitleda (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 183 lõige 3 ja artikli 188 lõige 4), või tunnistajat või eksperti. Viimasel juhul võib kutsuda tunnistaja või eksperdi uurima tõendeid väljaspool istungit, kui pooled on ära kuulatud (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 183 lõige 4). Peatamise põhjustena on sõnaselgelt nimetatud menetluspoole advokaadi puhkust lapse sünni või alaealise hooldamise tõttu ja sellisel juhul võib uue teate esitada alles seadusjärgse kohustusliku puhkuse lõppedes. See kehtib ka meditsiiniliste hädaolukordade puhul, mis tekivad samal päeval, mil teade edastatakse, või sellele vahetult eelnenud 24 tunni jooksul. Kui mõni neist asjaoludest mõjutab ühe poole seaduslikku esindajat ja asendajat ei ole võimalik määrata, peatatakse ka istung ja seda ei tohi jätkata enne kolme päeva möödumist. Siis võib õigusesindajate liit määrata talle asendaja, kui see on asjakohane.

c. Tähtaega, mille jooksul kohtusse ilmumata jätnud pool saab taotleda lõpliku kohtuotsuse tühistamist, võib vääramatu jõu korral pikendada (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 502 lõige 2).

d. Kui tõendeid uuritakse enne kohtumenetluse toimumist (milleks kohtunik võib loa anda vastavalt tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklile 293 jj, kui on põhjendatud kahtlus, et tõendite uurimine menetluse tavapärasel etapis ei ole võimalik), tuleb taotlus esitada kahe kuu jooksul tõendite uurimisest alates, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et kohtumenetlust ei olnud võimalik vääramatu jõu tõttu või muul sarnasel põhjusel selle tähtaja jooksul algatada (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 295 lõige 3).

Mõlemad pooled võivad vastastikusel kokkuleppel taotleda ka menetluse peatamist põhjusi nimetamata või selleks, et saada võimalus üritada jõuda kokkuleppele või pöörduda vahendaja või vahekohtu poole. Menetlust ei või peatada kauemaks kui 60 päeva või kuni on jõutud vahenduse teel kokkuleppeni (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 19 lõige 4 ja artikkel 415).

Kui esitatakse tasuta õigusabi taotlus, on 10. jaanuari 1996. aasta seaduse 1/1996 (tasuta õigusabi seadus, muudetud eespool nimetatud seadusega 42/2015) artikli 16 kohaselt kaks võimalust.

1. Kui taotlus esitatakse siis, kui menetlus on juba algatatud, võib kohtukantselei või haldusasutus omal algatusel või poolte taotlusel anda selleks, et hoida ära olukord, kus nõue aegub või teine pool jääb tähtaja lõppemise tõttu ilma kohtuliku arutamise õigusest, korralduse tähtaeg peatada kuni tehakse otsus, kas anda tasuta õigusabi või mitte, või määratakse ajutiselt advokaat või õigusesindaja, kui õiguslik esindamine on kohustuslik või kohtumõistmise huvides nõutav. Taotlus tuleb esitada tsiviilkohtumenetlusnormides sätestatud ajavahemiku jooksul.

2. Kui tasuta õigusabi taotlus esitatakse enne menetluse algust ja on oht, et õiguste teostamise tähtaeg saab läbi või et jõuab kätte aegumistähtaeg, katkestatakse või peatatakse vastavalt nende tähtaegade kulgemine, kuni on ajutiselt määratud tasuta õigusabi pakkuv advokaat ja kui see on nõutav, siis õigusesindaja, kes esindab hagejat kohtulikus menetluses, või kui sellist advokaati või kohtu esindajat ei ole võimalik määrata, siis kuni ajani, mil haldusasutus teeb otsuse selle kohta, kas anda tasuta õigusabi.

Igal juhul hakkab aegumistähtaeg taas kulgema siis, kui hagejat teavitatakse sellest, et advokatuur on ajutiselt määranud advokaadi, või kui see on asjakohane, siis kui tasuta õigusabi amet teeb otsuse tasuta õigusabi andmise kohta, ja igal juhul kahe kuu jooksul pärast taotluse esitamist.

Kui taotlus lükatakse tagasi, sest seda peetakse selgelt kuritahtlikuks ja selle väidetav eesmärk on ainuüksi tähtaegade pikendamine, võib asja menetlev kohus arvutada ajavahemikud õigusnormides sätestatud kõige rangemate nõuete kohaselt, koos kõikide sellest tulenevate tagajärgedega.

Suulises menetluses, mis puudutab alalisest elukohast väljatõstmist võlgnevuse või tähtaja möödumise tõttu, on tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 441 lõikes 5 sätestatud veel üks menetluse peatamise alus juhul, kui asjaomane leibkond on sotsiaalselt või majanduslikult haavatavas olukorras, et pädev asutus saaks teha

ettepaneku kostjale mõne teise inimväärse üürile antava sotsiaaleluruumi, viivitamatute abimeetmete või võimaliku rahalise abi ja toetuse pakkumise kohta. Pärast majutuse ja sotsiaalabi eest vastutavalt ametiasutuselt teabe saamist ja poolte ärakuulamist otsustab kohus määrusega, kas peatada ametiasutuse soovitatud meetmete rakendamiseks menetlus maksimaalselt kaheks kuuks, kui hageja on füüsiline isik, või neljaks kuuks, kui hageja on juriidiline isik.

Kui pädev ametiasutus on meetmed võtnud või kui nimetatud maksimumtähtaeg on möödunud, lõpeb peatamine automaatselt ja menetlus jätkub koos kõigi formaalsustega.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei kohaldata.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Pool, kes ei pea tähtjast või -päevast kinni, kaotab üldjuhul õiguse asjaomast toimingut teha (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 136). Allpool on mõned kõige tüüpilisemad näited.

- Kui eiramine puudutab kostja ilmumist kohtuistungile, käsitatakse seda kohtukorralduse mittetäitmisena (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 442 lõige 2 ja artikli 496 lõige 1) ja kohtuprotsess jätkub ilma kostjat uuesti kohtusse kutsumata. Kostjat teavitatakse ainult sellest otsusest ja lõplikust otsusest, mis lõpetab kohtumenetluse (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 497).
- Kui tavamenetluses ei ilmu hageja või tema jurist kohtueelsele istungile ja kostja kas ei ilmu või küll ilmub kohale, kuid ei kinnita õiguspärast huvi menetluse jätkamise suhtes, kohtuasi lõpetatakse (artikkel 414).
- Kui suulises menetluses ei ilmu hageja kohale ja kostja ei kinnita õiguspärast huvi menetluse jätkamise suhtes, siis tähendab see, et hageja on menetluse lõpetanud. Hagejalt mõistetakse välja kulud ja hüvitis kostja kasuks, kui kostja seda nõuab ja esitab tõendi kantud kahjude kohta (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 442 lõige 1).
- Vaatamata kohtu kohustusele asju aktiivselt menetleda kehtib põhimõte, et kui menetluses toiminguid ei tehta, siis see aegub ning menetluspool loetakse kõikides kohtuastmetes esitatud mistahes hagidest ja edasikaebustest loobunuks (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 237). Esimese astme menetlused aeguvad pärast kahte tegevusetut aastat ja loetakse tagasivõetuks, mis tähendab, et on võimalik esitada uus hagi. Menetlused, mis on teises astmes või ootavad erakorralist edasikaebust menetlusnormide rikkumise alusel või edasikaebust kõrgeimale kohtule, aeguvad ühe tegevusetu aasta möödudes ja see tähendab, et pool on loobunud igat liiki edasikaebustest. Tähtaega arvutatakse hetkest, mil teade viimati pooltele kätte toimetati. Menetlused ei aegu, kui need peatatakse vääramatü jõu tõttu või mõnel muul põhjusel, mis ei ole poolte kontrolli all.
- Täitemenetlused ei aegu ja neid võib jätkata, kuni kohtuotsus on täitmisele pööratud, isegi kui eespool kirjeldatud tähtjal midagi ei toimu. Kuid selle kohaldamiseks peab olema täitemenetlusega alustatud, sest tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 518 on ette nähtud viieaastane aegumistähtaeg iga täitemeetme puhul, mille aluseks on kohtulahend, kohtuotsus või vahenduskokkulepe. Viieaastane tähtaeg algab hetkel, kui otsus jõustub. Kui selle tähtaja jooksul täitemenetluse nõuet ei esitata, siis tähtaeg lõpeb ja kaotatakse õigus pöörata otsus kohtu kaudu täitmisele.

16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui poolt on teavitatud konkreetse hagi tähtpäeva möödumisest, mis tähendab järgmise menetlusetapi algamist, või kui poole esitatud dokument või taotlus lükatakse tagasi põhjusel, et see on aegunud, võib pool otsuse kohta uuesti edasikaebuse esitada. See on nii näiteks juhul, kui nõude vastu esitatud väide lükatakse tagasi põhjusel, et see esitati pärast tähtpäeva.

Isik, kes on tagaselja süüdi mõistetud ja kellele kohtuotsus on isiklikult kätte toimetatud, võib esitada

edasikaebuse ainult kõrgema astme kohtule (*recurso de apelación*) või Hispaania kõrgeimale kohtule (*recurso de casación*), tingimusel et selline edasikaebus esitatakse seadusjärgse tähtaja jooksul. Samu õiguskaitselahendusi võib kasutada ka kostja, kes ei ilmu kohtusse ja kellele ei ole kohtuotsust isiklikult kätte toimetatud, kuid sellisel juhul hakkab edasikaebuse esitamise tähtaeg kulgema kohtuotsuse kohtute ühtsel teadetetahvil või vajaduse korral artikli 497 lõikes 2 osutatud elektrooniliste vahenditega avaldamisele järgneval päeval (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 500).

Kui isik on jätnud pidevalt kohtusse ilmumata, võib ta taotleda lõpliku otsuse tühistamist, kui tal ei olnud võimalik kohtusse ilmuda või ta ei teadnud menetluse olemasolust vääramatu jõu tõttu (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 501 jj).

■ Viimati uuendatud: 16/04/2025

Käesoleva veebilehe omaeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.